

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

10.2e

Per e-mail: 10.2e@outlook.com

Datum

Betreft Besluit bij Wob-verzoek d.d. 26 maart 2021 t.a.v Shell Nederland,
Shell Companies en Royal Dutch Shell pic

Geachte 10.2e,

In uw e-mail van 26 maart 2021, ontvangen op 26 maart 2021, heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) informatie verzocht over contacten en ontmoetingen met betrekking tot de Europese Gasrichtlijn (2009/73/EC) en het gasinfrastructuur project Nord Stream 2 vanaf 01-01-2017 tot en met heden tussen het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat en Shell Nederland, Shell Companies en Royal Dutch Shell pic. U vraagt om alle documentatie en communicatie.

Procedure

De ontvangst van uw verzoek is schriftelijk bevestigd bij brief van 16 april 2021 kenmerk DGKE-E/ 21103927. In deze brief is tevens de beslistermijn met vier weken verdaagd tot 21 mei 2021.

Over dit verzoek hebt u op 23 april 2021 telefonisch contact gehad met 10.2e, medewerker van mijn ministerie. Daarna is per e-mail bevestigd dat de zes brieven in de bijlage bij uw e-mail van 26 maart 2021 als losse Wob-verzoeken worden behandeld en zijn de bijbehorende kenmerken uit onze interne administratie aangegeven. Dit besluit ziet op het Wob-verzoek met kenmerk 21087961.

Per e-mail van 21 mei 2021, met als bijlage de brief van 21 mei 2021, kenmerk DGKE-E / 21139085, is aan u medegedeeld dat de beslistermijn is opgeschort tot 11 juni 2021 vanwege het vragen van zienswijzen aan derden.

Op 27 mei 2021 heeft u wederom telefonisch contact gehad over de stand van zaken van de Wob-verzoeken. Op 28 mei 2021 heeft u per e-mail het voorstel gedaan om 12 juli 2021 vast te stellen als nieuwe beslisdatum en doet u het verzoek om de Wob-verzoeken gelijktijdig af te handelen met de thematisch gelijke Wob-verzoeken van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Ik ben met dit verzoek en de nieuwe beslisdatum akkoord gegaan.

Directoraat-generaal Klimaat en Energie

Directie Elektriciteit

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/ezk

Behandeld door

10.2e

T 070 10.2e

10.2e@minezk.nl

Ons kenmerk

DGKE-E / 21159139

Uw kenmerk

Bijlage(n)

3

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor de relevante Wob-artikelen verwijs ik u naar de bijlage 1.

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek zijn in totaal 5 documenten, inclusief bijlagen, aangetroffen. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarislijst, die als bijlage 2 bij dit besluit is gevoegd. In dit besluit wordt verwezen naar de corresponderende nummers uit de inventarislijst, zodat per document duidelijk is wat is besloten.

Documenten met nummers 2, 3 en 5 bevatten delen met informatie die buiten de reikwijdte van uw verzoek vallen. Derhalve is deze informatie weggelaten.

Zienswijzen

U bent er over geïnformeerd in de e-mail van 21 mei 2021 met als bijlage de brief van 21 mei 2021, kenmerk DGKE-E / 21139085, dat er een derde belanghebbende is bij de openbaarmaking van de documenten met nummers 1, 2, 3, 4 en 5 en dat deze in de gelegenheid is gesteld hierover haar zienswijze te geven.

Door de derde belanghebbende zijn geen bedenkingen ingediend.

Besluit

Ik heb besloten de documenten met nummers 1, 2 en 5 openbaar te maken met uitzondering van de daarin vermelde persoonsgegevens. Op de inventarislijst staat bij deze documenten aangegeven dat slechts de uitzonderingsgrond uit artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob (aangeduid met de afkorting 10.2.e) is toegepast. Voor de motivering verwijs ik naar het onderdeel Overwegingen van dit besluit.

Ik heb besloten (een deel van) de door u gevraagde informatie, opgenomen in het document met nummer 3, niet openbaar te maken. Op de inventarislijst is aangegeven welke uitzonderingsgronden zijn toegepast. Voor de motivering verwijs ik naar het onderdeel Overwegingen van dit besluit.

In het document met nummer 4 blijft er na weglating van de informatie die ik weiger op grond van artikel 10, tweede lid, onder e, Wob geen informatie over de bestuurlijke aangelegenheid over die voor afzonderlijke verstrekking in aanmerking komt. Ik heb daarom besloten deze documenten in zijn geheel te weigeren. Voor de motivering verwijs ik naar het onderdeel Overwegingen, hierna, van dit besluit.

Overwegingen

Allereerst wil ik u wijzen op het volgende. Ingevolge artikel 3, vijfde lid, van de Wob, wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient uitsluitend het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of belangen van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging worden dan ook betrokken het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker.

Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van de gevraagde documenten uitsluitend aan u op grond van de Wob niet mogelijk is. Indien ik aan u de betreffende documenten verstrek, moet ik deze ook aan anderen geven indien zij daarom verzoeken. In dat licht vinden de onderstaande belangenafwegingen dan ook plaats.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd. In de documenten met nummers 1, 2, 3, 4 en 5 staan persoonsgegevens, zoals namen, telefoonnummers en e-mailadressen. Ik ben van oordeel dat t.a.v. deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Daarom heb ik de persoonsgegevens verwijderd uit deze documenten.

Voor zover het de namen van ambtenaren betreft is hierbij het volgende van belang. Weliswaar kan, waar het gaat om beroepshalve functioneren van ambtenaren, slechts in beperkte mate een beroep worden gedaan op het belang van eerbiediging van hun persoonlijke levenssfeer. Dit ligt anders indien het betreft het openbaar maken van namen van ambtenaren. Namen zijn immers persoonsgegevens en het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan zich tegen het openbaar maken daarvan verzetten. Daarbij is van belang dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van de naam in de zin van de Wob.

Het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

Openbaarmaking van bepaalde passages uit het document met nummer 3 zou naar mijn oordeel leiden tot onevenredige benadeling van Shell waar deze informatie betrekking op heeft. Deze benadeling bestaat uit dat anderen daaruit wetenswaardigheden met betrekking tot de strategie van Shell en meer in het bijzonder de positie van Shell ten aanzien van Nord Stream 2 kunnen afleiden. Gelet op de aard en de inhoud van de gevraagde informatie staat artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob aan openbaarmaking in de weg.

Openbaarmaking van de gevraagde informatie zou het bedrijf namelijk onevenredig benadelen dan wel concurrenten, leveranciers of afnemers onevenredig bevoordelen. Bedrijven moeten erop kunnen vertrouwen dat bedrijfsvertrouwelijke of anderszins concurrentiegevoelige informatie vertrouwelijk blijft. Het belang bij het voorkomen van onevenredig nadeel weegt hier zwaarder dan het algemene belang van openbaarmaking.

Wijze van openbaarmaking

De documenten die gedeeltelijk openbaar worden gemaakt, treft u bij dit besluit in kopie aan.

Dit besluit en de stukken die met dit besluit voor een ieder openbaar worden, worden geanonimiseerd op www.rijksoverheid.nl geplaatst.

Een afschrift van dit besluit zend ik aan belanghebbenden.

Hoogachtend,

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,
namens deze:

10.2e

G.M. Keijzer-Baldé
plaatsvervangend secretaris-generaal

Een belanghebbende die bezwaar heeft tegen de weigering om informatie openbaar te maken kan binnen zes weken na de dag waarop dit is bekend gemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar rust. Dit bezwaarschrift moet worden gericht aan de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat, directie Wetgeving en Juridische Zaken, Postbus 20401, 2500 EK 's-Gravenhage. Dit besluit is verzonden op de in de aanhef vermelde datum.

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**

Directie Elektriciteit

Ons kenmerk

DGKE-E / 21159139

Bijlage 1 – Relevante artikelen uit de Wob

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. document: een bij een bestuursorgaan berustend schriftelijk stuk of ander materiaal dat gegevens bevat;
- b. bestuurlijke aangelegenheid: een aangelegenheid die betrekking heeft op beleid van een bestuursorgaan, daaronder begrepen de voorbereiding en de uitvoering ervan;
- c. intern beraad: het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van bestuursorganen in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid;
- d. niet-ambtelijke adviescommissie: een van overheidswege ingestelde instantie, met als taak het adviseren van een of meer bestuursorganen en waarvan geen ambtenaren lid zijn, die het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren adviseren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd. Ambtenaren, die secretaris of adviserend lid zijn van een adviesinstantie, worden voor de toepassing van deze bepaling niet als leden daarvan beschouwd;
- e. ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie: een instantie, met als taak het adviseren van één of meer bestuursorganen, die geheel of gedeeltelijk is samengesteld uit ambtenaren, tot wier functie behoort het adviseren van het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd;
- f. persoonlijke beleidsopvatting: een opvatting, voorstel, aanbeveling of conclusie van een of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen aangevoerde argumenten;
- g. milieu-informatie: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 19.1a van de Wet milieubeheer;
- h. hergebruik: het gebruik van informatie die openbaar is op grond van deze of een andere wet en die is neergelegd in documenten berustend bij een overheidsorgaan, voor andere doeleinden dan het oorspronkelijke doel binnen de publieke taak waarvoor de informatie is geproduceerd;
- i. overheidsorgaan:
 - 1°. een orgaan van een rechtspersoon die krachtens publiekrecht is ingesteld, of
 - 2°. een ander persoon of college, met enig openbaar gezag bekleed.

Artikel 6

1. Het bestuursorgaan beslist op het verzoek om informatie zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen vier weken gerekend vanaf de dag na die waarop het verzoek is ontvangen.
2. Het bestuursorgaan kan de beslissing voor ten hoogste vier weken verdagen. Van de verdaging wordt voor de afloop van de eerste termijn schriftelijk gemotiveerd mededeling gedaan aan de verzoeker.
3. Onverminderd artikel 4:15 van de Algemene wet bestuursrecht wordt de termijn voor het geven van een beschikking opgeschort gerekend vanaf de dag na die waarop het bestuursorgaan de verzoeker mededeelt dat toepassing is gegeven

aan artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht, tot de dag waarop door de belanghebbende of belanghebbenden een zienswijze naar voren is gebracht of de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken.

4. Indien de opschorting, bedoeld in het derde lid, eindigt, doet het bestuursorgaan daarvan zo spoedig mogelijk mededeling aan de verzoeker, onder vermelding van de termijn binnen welke de beschikking alsnog moet worden gegeven.

5. Indien het bestuursorgaan heeft besloten informatie te verstrekken, wordt de informatie verstrekt tegelijk met de bekendmaking van het besluit, tenzij naar verwachting een belanghebbende bezwaar daar tegen heeft, in welk geval de informatie niet eerder wordt verstrekt dan twee weken nadat de beslissing is bekendgemaakt.

6. Voor zover het verzoek betrekking heeft op het verstrekken van milieu-informatie:

- a. bedraagt de uiterste beslistermijn in afwijking van het eerste lid twee weken indien het bestuursorgaan voornemens is de milieu-informatie te verstrekken terwijl naar verwachting een belanghebbende daar bezwaar tegen heeft;
- b. kan de beslissing slechts worden verdaagd op grond van het tweede lid, indien de omvang of de gecompliceerdheid van de milieu-informatie een verlenging rechtvaardigt;
- c. zijn het derde en vierde lid niet van toepassing.

Artikel 10

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:

- a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
- b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
- c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
- d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in de artikelen 9, 10 en 87 van de Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.

2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

- a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
- b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
- c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
- d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
- e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
- f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
- g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voorzover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.
4. Het eerste lid, aanhef en onder c en d, het tweede lid, aanhef en onder e, en het zevende lid, aanhef en onder a, zijn niet van toepassing voorzover het milieu-informatie betreft die betrekking heeft op emissies in het milieu. Voorts blijft in afwijking van het eerste lid, aanhef en onder c, het verstrekken van milieu-informatie uitsluitend achterwege voorzover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het daar genoemde belang.
5. Het tweede lid, aanhef en onder b, is van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie voor zover deze handelingen betreft met een vertrouwelijk karakter.
6. Het tweede lid, aanhef en onder g, is niet van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie.
7. Het verstrekken van milieu-informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voorzover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
 - b. de beveiliging van bedrijven en het voorkomen van sabotage.
8. Voorzover het vierde lid, eerste volzin, niet van toepassing is, wordt bij het toepassen van het eerste, tweede en zevende lid op milieu-informatie in aanmerking genomen of deze informatie betrekking heeft op emissies in het milieu.

Bijlage 2: Inventarislijst Wob-verzoek Gasrichtlijn Nord Stream 2 (Shell)

Nummer	Datum	Soort document	Onderwerp	Beoordeling	Wob	Afzender	Ontvanger
1	06-06-2019	Oplegblad	Oplegblad Shell	Deels openbaar	10.2e	MIN EZK	MIN EZK
2	06-06-2019	Spreekpunten	Spreekpunten Shell	Deels openbaar/ Deels buiten reikwijdte	10.2e	MIN EZK	MIN EZK
3	06-06-2019	Factsheet	Factsheet Shell	Deels openbaar/ Deels buiten reikwijdte	10.2e 10.2g	MIN EZK	MIN EZK
4	06-06-2019	CV	CV Shell	Geweigerd	10.2e	MIN EZK	MIN EZK
5	11-06-2019 16:26	E-mail	FW: Gesprekken Shell/Gasunie tijdens SPIEF	Deels openbaar/ Deels buiten reikwijdte	10.2e	MIN EZK	MIN EZK

LEGENDA	
Afkorting	Verklaring
MIN EZK	ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Donderdag, 6 juni 2019

Gesprek met Royal Dutch Shell over ontwikkelingen (fossiele) energie

Tijd : 13.30 – 14.30 uur (CdP tot 14.00 uur)
 Locatie : The Grill Hilton ExpoForum Hotel
 Voertaal : Engels
 Aanwezig Nederland : 10.2e (CdP Rusland);
 10.2e (Consul Generaal, St. Petersburg)
 Aanwezig counterpart : 10.2e
 Relatiegeschenk : Nee

Gespreksonderwerpen en doel gesprek:

U heeft een gesprek met 10.2e waarin u ingaat op de volgende onderwerpen:

Onderwerp 1: Wegvallen Baltic LNG

Doel

- Toekomst na wegvallen van het Baltic LNG project.

Te bereiken

- Inzicht krijgen in gevoel van Shell bij ontwikkelingen en toekomstplannen nu?

Aandachtspunt/te vermijden

- N.v.t.

Onderwerp 2: Visie Shell energie ontwikkelingen

Doel

- Bespreken marktontwikkelingen.

Te bereiken

- Welke marktontwikkelingen ziet Shell in Rusland?
- Welke kansen m.b.t. renewables ziet Shell in en met Rusland?

Aandachtspunt/te vermijden

- N.v.t.

Onderwerp 3: Visie Shell of Russische Energy Security Doctrine

Doel

- Inzicht in kansen die de Energy Security Doctrine biedt.

Te bereiken

- Hoe beoordeelt Shell deze doctrine?
- Ziet Shell ook kansen m.b.t. de doctrine.

Aandachtspunt/te vermijden

- N.v.t.

Bijlagen: Geen

Gesprek Shell

⇒ Buiten reikwijdte

⇒ *Vragen naar visie Shell op Russische energie-ontwikkelingen*

⇒ Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

- [redacted]
[redacted]
- [redacted]
[redacted]
[redacted]
- [redacted]
[redacted]

Spreekpunten visie Shell op Russische energie-ontwikkelingen

- Hoe zien jullie de markt hier verder de komende jaren ontwikkelen?
Hoe willen jullie daar verder op inspelen?
- In NL zetten jullie veel in op renewables, o.a. wind. Hoe zien jullie de kansen daarvoor in RF de komende tien jaar?

Buiten reikwijdte

- -
 -
 -
 -
- -

Shell

Inleiding & Context

U heeft een gesprek met 10.2.e

Shell. CdP sprak laatstelijk met 10.2.e op 18 april jl., en marge van een receptie. Shell is op hoog niveau een vaak geziene gast op SPIEF-achtige fora en heeft in Rusland goede contacten met de ambassade.

Buiten reikwijdte

[Redacted text block]

Nord Stream II

- Nord Stream II zal de capaciteit van het bestaande Nord Stream I verdubbelen (van 55 bcm naar 110 bcm). De pijpleidingen lopen door de Baltische Zee en landen aan in Greifswald in Duitsland. Vraag blijft of Gazprom met dit project de gasdoorvoer door Oekraïne blijvend wil omzeilen.
- 10.2.g
- De betrokken westerse bedrijven (Shell, Engie, Uniper, Wintershall, OVM) zullen optreden als financiers van het project; zij zullen de werkmaatschappij van Nord Stream 2 elk een lening van ongeveer EUR 1 mld. verstrekken, waarmee zo'n 50% van de totale projectkosten (a EUR 9,5 mld.) worden gedekt. Het project blijft wel 100% in handen van Gazprom.

Buiten reikwijdte

[Redacted text block]

- Buiten reikwijdte

2/3

Buiten reikwijdte

[Redacted text block]

10.2e

Van: 10.2e
Verzonden: dinsdag 11 juni 2019 16:26
Aan: 10.2e
Onderwerp: FW: Gesprekken Shell/Gasunie tijdens SPIEF

Voor jou bekende info gok ik!

Van 10.2e
Verzonden: dinsdag 11 juni 2019 14:41
Aan: 10.2e
Onderwerp: Gesprekken Shell/Gasunie tijdens SPIEF

Dag 10.2e en 10.2e

Ter info, hierbij een aantal punten n.a.v. de gesprekken met Gasunie en Shell tijdens het St. Petersburg International Economic Forum op 6/7 juni. Bij gesprek met Shell was SG EZK niet aanwezig, bij Gasunie wel (bij 1 van de 2 gesprekken). 10.2e er volgt uiteraard nog een algemener verslag over het gehele SPIEF.

Hartelijke groet,
10.2e

Shell 10.2e
 Buiten reikwijdte

Nord Stream 2

80% project afgerond, 57% van de pijplijn aangelegd (bijna 1400 km). Verwachting is dat DK met het derde traject akkoord zal gaan voor het einde van het jaar. Het project zou in juli 2020 geheel afgerond kunnen worden. Ook met eventuele sancties blijft de verwachting dat het project afgerond kan worden.

Buiten reikwijdte

Gasunie 10.2e
 Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Voorts verbaast Gazprom zich over het neutrale NLse standpunt inzake NS2. NL zou toch moeten inzien dat het net als veel andere delen van de EU meer gas zal moeten invoeren en de aanleg van NS2 daarin kan voorzien? Staatsbedrijf Gasunie de technische noodzaak hiervan wel, maar blijft de NLse overheid neutraal?

Buiten reikwijdte

Help save paper! Do you really need to print this email?

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.